

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	1ObdoK/7/2023
Identifikačné číslo spisu:	5118206090
Dátum vydania rozhodnutia:	19.06.2024
Meno a priezvisko:	JUDr. Erika Čanádyová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2024:5118206090.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Eriky Čanádyovej a členiek senátu JUDr. Jany Hullovej a JUDr. Miroslavy Janečkovej, v spore žalobcu Mgr. Roberta Antala, Kláry Jarunkovej 2, Banská Bystrica, správcu konkurznej podstaty úpadcu KLIMEX STONE SLOVAKIA, s. r. o., Jasenova 16, Žilina, IČO: 35 945 044, proti žalovanej V. M., narodenej XX. B. XXXX, N. S. U., D., zastúpenej advokátom Mgr. Michalom Grošaftom, Hodžova 13, Žilina, IČO: 42 225 515, o určenie neúčinnosti právneho úkonu, o dovolaní žalobcu proti rozsudku Krajského súdu v Žiline z 24. mája 2023, č. k. 13CoKR/2/2023-665, takto

rozhodol:

I. Dovolanie žalobcu o d m i e t a.

II. Žalovanej p r i z n á v a proti žalobcovi náhradu trov dovolacieho konania v rozsahu 100%.

Odôvodnenie

1. Okresný súd Žilina (ďalej aj ako „súd prvej inštancie“) rozsudkom z 24. novembra 2022, č. k. 18Cbi/8/2018-625 žalobu v celom rozsahu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania voči žalobcovi v rozsahu 100%. Súd prvej inštancie tak rozhodol po zrušení svojho predošlého rozsudku z 18. novembra 2021, č. k. 18Cbi/8/2018-552 z dôvodu nedostatku náležitostí jeho odôvodnenia vyžadovaných ustanovením § 220 ods. 2 CSP

2. Z vykonaného dokazovania mal súd prvej inštancie preukázané, že uznesením Okresného súdu Žilina z 22. decembra 2016, č. k. 1K/22/2016-17 bolo začaté konkurzné konanie voči spoločnosti úpadcu, pričom účinky začatia konkurzného konania nastali 5. januára 2017, a uznesením z 30. marca 2017 zverejneným v Obchodnom vestníku dňa 5. apríla 2017 bol vyhlásený konkurz na majetok danej spoločnosti. Z predloženej Kúpnej zmluvy (ďalej aj „zmluva“) vyplynulo, že bola uzavretá dňa 22. decembra 2010 medzi spoločnosťou GAMA-EXPO, s.r.o. ako predávajúcim a úpadcom ako kupujúcim, pričom predmetom zmluvy bol odplatný prevod vlastníctva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v čl. 2.1. zmluvy, ktoré sú zhodné so žalobcom označenými nehnuteľnosťami, určenia neúčinnosti prevodu ktorých sa žalobou domáhal. V článku IV. zmluvy je dojednanie o kúpnej cene a jej splatnosti - do 60 dní od povolenia vkladu. Taktiež mal súd prvej inštancie preukázané, že dňa 4. mája 2012 bola uzavretá Dohoda o pristúpení k záväzku a o postúpení pohľadávky medzi spoločnosťou GAMA-EXPO, s.r.o. ako

dlžníkom a postupcom a žalovanou ako prístupujúcim dlžníkom a postupníkom, v zmysle ktorej dlžník evidoval dlh voči svojmu veriteľovi - fyzickej osobe vo výške 2 173 800 eur a ktorou sa účastníci zaviazali, že prístupujúci dlžník splní záväzok dlžníka, za čo mu dlžník postúpi bezodplatne pohľadávky špecifikované v čl. 2 dohody s účinnosťou k 1. januáru 2013. Medzi špecifikovanými pohľadávkami bola aj pohľadávka voči úpadcovi z titulu neuhradenej kúpnej ceny zo zmluvy. Podľa bodu 2.3. dohody o pristúpení k záväzku a o postúpení pohľadávky postupca bezodplatne postúpil postupníkovi svoju pohľadávku voči úpadcovi v sume 1 600 000 eur a podľa bodu 3.1. nadobudla táto dohoda účinnosť momentom jej podpísania oboma jej účastníkmi s výnimkou nadobudnutia účinnosti postúpenia pohľadávok podľa bodov 1.2., 2.2. a 2.3. tejto dohody.

3. Súd prvej inštancie mal tiež preukázané uzavretie Dohody o spôsobe uspokojenia pohľadávky a o prevode vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam (ďalej aj „dohoda“) dňa 1. októbra 2013 medzi úpadcom ako dlžníkom a žalovanou ako veriteľom. V zmysle bodu 2. tejto dohody dlžník uznal svoj dlh. V bode 4. dohody bol dojednaný bezodplatný prevod vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam špecifikovaným v bode 3 (totožné s nehnuteľnosťami, neúčinnosti prevodu ktorých sa žalobca domáhal žalobou) z dlžníka na veriteľa, čím malo dôjsť k uspokojeniu pohľadávky na strane veriteľa v celom rozsahu.

4. Súd prvej inštancie mal zároveň preukázané, že účinky zverejnenia vyhlásenia konkurzu nastali dňa 6. apríla 2017. Keďže žaloba bola podaná dňa 4. apríla 2018, súd prvej inštancie posúdil, že žaloba bola podaná v zákonom stanovenej lehote v zmysle § 57 ods. 2 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii (ďalej len „ZKR“).

5. Súd prvej inštancie skonštatoval, že zo strany žalobcu v spore nedošlo k uneseniu dôkazného bremena vo vzťahu k naplneniu všeobecného predpokladu odporovateľnosti právneho úkonu v konkurze, a to ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka v zmysle ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR. V konaní nebolo žalobcom preukázané, ani tvrdené, že po vykonaní odporovaného právneho úkonu, ku ktorému došlo dňa 1. októbra 2013, sa majetok dlžníka znížil tak, že by sa tak znížilo uspokojenie veriteľov úpadcu v konkurze. Žalobou napadnutý právny úkon bol uskutočnený dňa 1. októbra 2013, pričom žalobca v žalobe a ani v nasledujúcich vyjadreniach nepreukázal, že by k tomuto konkrétnemu dňu došlo k takému zníženiu majetku úpadcu, ktoré by malo za následok ukrátenie uspokojenia pohľadávok jeho veriteľov. Súd prvej inštancie zdôraznil, že žalobca v priebehu konania nijako nepreukázal, resp. ani neuviedol aká mala byť hodnota majetku úpadcu v čase pred vykonaním dotknutého právneho úkonu a v čase po jeho vykonaní. Nemožno preto žiadnym spôsobom ustáliť, že by žalobca v období v čase vykonania úkonu, resp. aj v čase po jeho vykonaní, nedisponoval dostatočným majetkom na úhradu svojich záväzkov. Žalobca vo svojich podaniach tvrdil iba to, že úpadca nedisponoval dostatkom majetku v čase vyhlásenia konkurzu, čo súd prvej inštancie nijako nerozporoval a uviedol, že pre účely posúdenia odporovateľnosti dotknutého právneho úkonu to nemá žiadnu právnu relevanciu, nakoľko v časovom období od uskutočnenia žalobou dotknutého úkonu do vyhlásenia konkurzu, teda s určitým časovým odstupom, sa úpadca mohol zbaviť aj iného majetku, a zároveň nie je vylúčené, že by v danom časovom období aj nadobudol iný majetok, ktorého by sa následne zbavil, čo by znamenalo, že v určitom čase mal dostatok majetku na úhradu svojich splatných záväzkov. Žalobca síce predložil v konaní súdom prvej inštancie špecifikované dôkazy, ako aj navrhol výsluch svedkov, ktorých súd prvej inštancie vypočul, ktoré by síce mohli byť spôsobilé preukázať odporovateľnosť právneho úkonu v zmysle § 60 ZKR, avšak nijako nimi nepreukázal splnenie hmotnoprávnej podmienky v zmysle § 57 ods. 4 ZKR. Z uvedených dôkazov nevyplýva, že by ku konkrétnemu dňu vykonania predmetného úkonu došlo k takému zníženiu majetku úpadcu, ktoré by malo za následok ukrátenie uspokojenia pohľadávok jeho veriteľov. Preukázanie danej skutočnosti sa vyžaduje ku dňu úkonu, nie ku dňu vyhlásenia konkurzu.

6. Súd prvej inštancie zdôraznil, že je zásadne povinnosťou tvrdenia a dôkaznou povinnosťou žalobcu tvrdiť a preukázať, že v dôsledku odporovaného právneho úkonu samajetok úpadcu zmenšil takým spôsobom, že zostávajúci majetok nestačil na úplné uspokojenie v danom čase existujúcich pohľadávok veriteľov, ktorí si súčasne prihlásili svoje pohľadávky v konkurznom konaní. Ani v prípade žalovaného, ktorý má postavenie spriaznenej osoby s úpadcom, sa existencia ukracujúceho právneho úkonu zákonom nepredpokladá a musí byť vždy žalobcom preukázaná. Bez naplnenia tejto podmienky právo odporovať právnomu úkonu nevzniká. Kvalifikovaný ekonomický dopad odporovaného právneho úkonu v majetkovej sfére dlžníka je možné vyhodnotiť len za preukázania stavu majetku úpadcu k okamihu

účinkov napadnutého právneho úkonu. Pokiaľ si žalobca v konaní povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť nesplnil, nebolo možné žalobe, ktorou sa žalobca domáhal určenia neúčinnosti právneho úkonu vyhovieť. Zároveň súd prvej inštancie skonštatoval, že bez preukázania všeobecných podmienok odporovateľnosti podľa ustanovenia § 57 ZKR, t.j. existencie právneho úkonu dlžníka týkajúceho sa majetku dlžníka a jeho obsahu a ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka, ktoré je potrebné posudzovať k momentu účinnosti napadnutého právneho úkonu, nie je potrebné zaoberať sa otázkou naplnenia ďalších predpokladov odporovateľnosti, v pomeroch prejednávanej veci podľa ustanovenia § 60 ZKR, ku ktorému sa viaže celá argumentácia žalobcu, nakoľko by to bolo nadbytočné. S poukazom na uvedené skutočnosti súd prvej inštancie žalobu v celom rozsahu zamietol.

7. O trovách konania súd prvej inštancie rozhodol podľa § 255 ods. 1 a 2 CSP v spojení s § 262 ods. 1 a 2 CSP tak, že priznal žalovanej nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu ako plne úspešnej strane v konaní vzhľadom na to, že žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, a zároveň bol v priebehu konania zamietnutý aj návrh žalobcu na nariadenie neodkladného opatrenia a odmietnutý návrh žalobcu na nariadenie zabezpečovacieho opatrenia.

8. Na odvolanie žalobcu Krajský súd v Žiline (ďalej aj „odvolací súd“) rozsudkom z 24. mája 2023, č. k. 13CoKR/2/2023-665 rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 387 ods. 1 a 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilného sporového poriadku (ďalej iba ako „CSP“) potvrdil a zároveň podľa § 396 ods. 1 v spojení s § 255 ods. 2 CSP rozhodol, že žalovaná má voči žalobcovi nárok na plnú náhradu trov odvolacieho konania.

9. Odvolací súd skonštatoval, že žalobca v odvolaní namietal nepreskúmateľnosť rozsudku súdu prvej inštancie, nedostatočnosť jeho odôvodnenia podľa ustanovenia § 220 ods. 2 CSP a nerešpektovanie záverov predošlého zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, keď súd prvej inštancie i napriek množstvu listinných dôkazov a svedeckých výpovedí tieto ignoroval, pokiaľ ich len v odseku 26. odôvodnenia napadnutého rozsudku vymenoval a nevyhodnotil ich tak, aby bolo zrejmé, o ktoré dôkazy oprel svoje skutkové zistenia, akými úvahami sa pri hodnotení dôkazov správal. Z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie nie je podľa neho možné zistiť, ktorých svedkov vypočul a následne ani to, aké skutočnosti boli týmito dôkazmi preukázané a ako boli jednotlivé výpovede vyhodnotené, aké relevantné skutočnosti súd prvej inštancie zistil z pripojeného spisu Okresného súdu Žilina, ako boli vyhodnotené tvrdenia žalobcu, podľa ktorých sa hodnota aktív úpadcu odporovaným právnym úkonom znížila o hodnotu prevádzaných nehnuteľností, za ktoré úpadca neobdržal žiadne plnenie, nie je zrejmé vysporiadanie sa s tvrdeniami žalobcu, listinnými dôkazmi, podľa ktorých v čase uskutočnenia odporovateľného právneho úkonu mal úpadca peňažné záväzky voči viacerým veriteľom v sume vyššej ako 10,7 milióna eur, ktoré neboli doposiaľ ani sčasti uhradené a sú prihlásené a zistené v konkurze na majetok úpadcu, ďalej ako sa súd prvej inštancie vysporiadal s preukázaným blokovaním finančného majetku úpadcu Úradom špeciálnej prokuratúry, a to Príkazom na zaistenie peňažných prostriedkov zo 14. novembra 2013, t.j. v čase vykonania odporovateľného právneho úkonu, na základe ktorého bol vklad do katastra nehnuteľností povolený dňa 11. novembra 2013, ani skutočnosťami vyplývajúcimi z uznesenia NAKA a výpoveďou jediného spoločníka a konateľa úpadcu v čase vykonania odporovateľného právneho úkonu.

10. K odvolacím dôvodom žalobcu odvolací súd uviedol, že primárne bolo nevyhnutné posúdiť, či napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie vychádzal zo záverov predošlého zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu. V tejto súvislosti poukázal na odsek 16. odôvodnenia predmetného zrušujúceho uznesenia, keď bol v rámci nového konania pred súdom prvej inštancie kladený dôraz na vyhodnotenie vykonaných dôkazov s vyjadrením, či žalobca preukázal základný hmotnoprávny predpoklad odporovacej žaloby vyplývajúci z ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR, či na základe konkrétnosti poskytnutých tvrdení a predložených konkrétnych dôkazov žalobca preukázal svoj nárok, pokiaľ nie je postačujúce uviesť len všeobecné závery, predpoklady, zákonné východiská. Odvolací súd uviedol, že nie je možné konštatovať, že by súd prvej inštancie nerešpektoval závery zrušujúceho uznesenia odvolacieho súdu, pričom mal za to, že odôvodnenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie zodpovedá ustanoveniu §

220 ods. 2 CSP, keď v okolnostiach danej sporovej veci sa zamerail na jej podstatu, ktorou bolo určujúce vyhodnotiť splnenie povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti žalobcu v rovine primárnej a základnej hmotnoprávnej podmienky vyplývajúcej z ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR, t.j. či išlo o ukracujúci právny úkon. Odvolací súd uviedol, že pokiaľ aj súd prvej inštancie v rámci nového konania nezachádzal do detailov, tak uvedené nebolo na ujmu súdneho rozhodnutia, ktoré predstavovalo spôsobilý predmet posudzovania odvolacím súdom.

11. Ďalej odvolací súd skonštatoval, že predmetom sporu bola odporovacia žaloba, ktorou žalobca odporoval právnemu úkonu dohody, s určením neúčinnosti tohto právneho úkonu voči konkurzným veriteľom úpadcu, ktorí sú zapísaní do zoznamu pohľadávok v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu. Súčasne sa žalobca domáhal uloženia povinnosti žalovanej vydať do všeobecnej podstaty v konkurze vyhlásenom na majetok úpadcu nehnuteľnosti špecifikované v odôvodnení rozhodnutia odvolacieho súdu. Odvolací súd v zhode so súdom prvej inštancie skonštatoval, že v predmetnom spore nebola náležite splnená povinnosť tvrdenia, a nadväzne na to nedošlo ani k uneseniu dôkazného bremena žalobcu vo vzťahu k naplneniu základného všeobecného predpokladu odporovateľnosti právneho úkonu, a to ukrátenia uspokojenia prihlásenej pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka podľa ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR. Podľa odvolacieho súdu tvrdenia žalobcu nesmerovali ani k preukázaniu tej skutočnosti, že v dôsledku úkonu - dohody došlo k takému zmenšeniu majetku úpadcu, že pohľadávky iných veriteľov, ktoré existovali v čase účinnosti odporovaného právneho úkonu, a ktoré boli zároveň prihlásené v konkurze na majetok úpadcu, nemohli byť z majetku úpadcu v uvedenom čase uspokojené. Tak ako uviedol aj súd prvej inštancie, žalobca v rámci povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti, s ohľadom na charakter odporovacej žaloby, vzhľadom na označené a vykonané dôkazy nepreukázal stav majetku úpadcu v čase pred vykonaním dotknutého právneho úkonu, a v čase po jeho vykonaní. Zo skutkových tvrdení žalobcu a ním predložených dôkazov nevyplývali skutočnosti ozrejmujuce stav majetku úpadcu v čase účinnosti odporovaného právneho úkonu a následne po uskutočnení odporovaného právneho úkonu z hľadiska dopadu na majetkové pomery úpadcu v čase uskutočnenia tohto úkonu a na možnosti uspokojenia pohľadávok veriteľov úpadcu, ktoré existovali v čase uskutočnenia úkonu dohody, a ktoré zároveň boli prihlásené v konkurze na majetok úpadcu. Podľa názoru odvolacieho súdu to bol žalobca, ktorý disponoval nevyhnutnými podkladmi, materiálmi, účtovnou evidenciou, t. j. bol vybavený k tomu, aby si mohol svoju povinnosť tvrdenia a dôkaznú povinnosť splniť a následne preukázať, že odporovacou žalobou napadnutý úkon dohody spôsobil ukrátenie veriteľov. Uviedol, že pre splnenie dôkaznej povinnosti u základnej hmotnoprávnej podmienky vyplývajúcej z ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR je povinnosťou žalobcu určiť a stanoviť hodnotu majetku úpadcu pred vykonaním (účinnosťou) napádaného právneho úkonu a hodnotu a stav majetku po vykonaní tohto úkonu, prihliadajúc pri tom na prihlásené pohľadávky veriteľov a ich výšku.

12. Následne odvolací súd skonštatoval, že k vyhodnoteniu zo strany súdu prvej inštancie k rozsahu dôkazov predložených žalobcom vo väzbe na hmotnoprávnu podmienku vyplývajúcu z ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR, a to dôkazov uvedených v odseku 26. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, došlo tak, že žalobca nimi nepreukázal splnenie uvedenej hmotnoprávnej podmienky. Z týchto dôkazov nevyplývalo, že by ku konkrétnemu dňu vykonania napádaného úkonu z 1. októbra 2013 došlo k takému zníženiu majetku úpadcu, ktoré by malo za následok ukrátenie uspokojenia pohľadávok veriteľov. Súd prvej inštancie v novom konaní vyhodnotil dôkazy predkladané žalobcom tak, že z nich nebolo preukázané k uvedené zníženie majetku úpadcu a že nedokázali uvedenú hmotnoprávnu podmienku, keďže pre jej preukázanie sa vyžaduje majetkový stav úpadcu ku dňu tohto úkonu. Nebol preto relevantný odvolací dôvod v tom, že by súd prvej inštancie v novom konaní neposkytol vyjadrenie hodnotenia dôkazov predložených v konaní žalobcom a súdom prvej inštancie vykonaných.

13. Odvolací súd skonštatoval, že k vyjadreniu dôkazov a ich vyhodnoteniu došlo v odseku 26. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, výsledkom ktorého bolo konštatovanie súdu prvej inštancie, že z podrobne vyjadrených dôkazov nevyplýva, že by ku dňu 1. októbra 2013 došlo k takému zníženiu majetku úpadcu, ktoré by malo za následok ukrátenie uspokojenia pohľadávok jeho veriteľov. Odvolací súd mal v zhode so záverom súdu prvej inštancie za to, že ak nebol preukázaný základný hmotnoprávny predpoklad odporovacej žaloby, nebolo potrebné zaoberať sa otázkou naplnenia ďalších predpokladov v

zmysle ustanovenia § 60 ZKR. Odvolací súd dodal, že úpadok ešte neznamená kvalifikované zmenšenie majetkového substrátu úpadcu a nepreukazuje ukracujúci právny úkon, pričom samotný zoznam prihlásených pohľadávok konkurzných veriteľov a stav záväzkov bez ďalšieho nie sú dôkazom o ukrátení, ak tieto zoznamy, stav nie sú premietnuté do tvrdení a dôkazov k stavu majetku úpadcu pred a po účinnosti odporovaného právneho úkonu, a k tomuto momentu existujúcich pohľadávok veriteľov prihlásených do konkurzu.

14. Odvolací súd mal za to, že odporovaný právny úkon dohody nebol preukázaný ako ukracujúci, pretože zo strany žalobcu nebol dokázaný konkrétny ekonomický dopad tohto úkonu v majetkovej sfére úpadcu. Tvrdenia a dôkazy žalobcu neposkytovali porovnanie stavu majetku pred uskutočnením odporovaného právneho úkonu a po jeho účinnosti. Žalobca nepreukázal, že majetok dlžníka pred účinnosťou odporovaného právneho úkonu stačil na uspokojenie pohľadávok veriteľov, ktorí k tomuto momentu mali existujúce pohľadávky voči dlžníkovi, a po účinnosti odporovaného právneho úkonu došlo k ukráteniu ich uspokojenia, resp. že aj keď majetok dlžníka nestačil na plné uspokojenie ich pohľadávok, po účinnosti napádaného úkonu sa miera ich uspokojenia znížila. Tvrdenia žalobcu, že hodnota aktív úpadcu ako dlžníka sa odporovaným právnym úkonom dohody znížila o hodnotu prevedených nehnuteľností, za ktoré úpadca (dlžník) neobdržal žiadne plnenie, ako aj tvrdenia, že podľa listinných dôkazov v čase uskutočnenia odporovaného právneho úkonu mal úpadca (dlžník) peňažné záväzky voči viacerým veriteľom v sume vyše 10,7 milióna eur, samé o sebe nepreukazujú hmotnoprávnu podmienku ukracujúceho právneho úkonu v zmysle ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR, ak neboli poskytnuté tvrdenia a dôkazy o hodnote majetku úpadcu (dlžníka) v čase pred a po vykonaní právneho úkonu, keď žalobca nepreukázal, že majetok úpadcu (dlžníka) po účinnosti úkonu už nestačil na úplné uspokojenie pohľadávok veriteľov práve v dôsledku účinnosti tohto úkonu.

15. K povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti žalobcu odvolací súd uviedol, že dôkazy slúžia na preukázanie tvrdení, nemôžu predchádzať tvrdeniam a ani ich nahrádzať. Žalobca bol povinný súdu v ekonomickom dopade odporovaného úkonu na majetok úpadcu poskytnúť tvrdenia v konkrétnosti o stave majetku úpadcu pred úkonom a po ňom, a následne ich dôkazmi preukázať. K uvedenému zo strany žalobcu ani v novom konaní pred súdom prvej inštancie nedošlo.

16. Odvolací súd poukázal na obsah zápisnice o pojednávaní pred súdom prvej inštancie z 24. novembra 2020 (č. l. 621 - 622 spisu), keď žalobca a právny zástupca žalovanej zhodne uviedli, že nie je potrebné oboznamovanie s pripojeným spisom Okresného súdu Žilina sp. zn. 18Cbi/7/2018 z dôvodu, že sporové strany tento spis poznajú. Práve z neho bolo zrejmé rozhodnutie, ktorým súd vylúčil zo súpisu majetku všeobecnej podstaty úpadcu v konkurznom konaní vedenom na Okresnom súde Žilina pod sp. zn. 1K/22/2016 v ňom špecifikované nehnuteľnosti s uvedením, že patria do výlučného vlastníctva žalobkyne, v danej veci vystupujúcej na strane žalovanej. Právoplatným súdnym rozhodnutím boli zo súpisu majetku všeobecnej podstaty úpadcu vylúčené práve tie nehnuteľnosti, ktorých vydania do všeobecnej podstaty úpadcu sa žalobca po určení neúčinnosti dohody domáhal.

17. O trovách odvolacieho konania odvolací súd rozhodol na základe skutočnosti, že v odvolacom konaní bola úspešná žalovaná.

18. Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalobca (ďalej aj „dovolateľ“) a žiadal, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnuté rozhodnutie, ako aj rozhodnutie súdu prvej inštancie a vec vrátil súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Prípustnosť dovolania vyvodzoval z ustanovení § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP.

19. V rámci dovolacieho dôvodu podľa ustanovenia § 420 písm. f) CSP namietal, že súd prvej inštancie svoje druhé rozhodnutie neodôvodnil v zmysle CSP a pokynov odvolacieho súdu. Pri porovnaní odôvodnení oboch rozhodnutí súdu prvej inštancie je zrejmé, že v odôvodnení druhého rozsudku uviedol v bode 25. o niekoľko konštatácií viac, ktoré však ničím a nijako neodôvodnil. Súd prvej inštancie neuviedol dôkazy, ktoré boli vykonané, a čo na základe vykonaných dôkazov mal za preukázané, nevyhodnotil jednotlivé vykonané dôkazy, a teda nemohol na základe vyhodnotenia dôkazov vyjadriť, či žalobca preukázal základný hmotnoprávny predpoklad odporovacej žaloby. Napriek tomu odvolací súd v

poradí druhý rozsudok súdu prvej inštancie potvrdil, a to v priamom rozpore so svojim predchádzajúcim zrušujúcim rozsudkom, a v ňom prezentovanými právnymi závermi. V odôvodnení rozsudku v bodoch 32. a 33. odvolací súd poukázal na vyhodnotenie dôkazov uvedených v odseku 26. odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie, pričom uvedený bod 26. žiadne vyhodnotenie dôkazov neobsahuje. Súd prvej inštancie v tomto bode len vymenoval dôkazy bez toho, aby ich vyhodnotil, konštatuje, čo z dôkazov vyplýva, avšak neuvádza, ktorým dôkazom mal čo za preukázané, a z ktorého dôkazu vyplývajú aké skutkové, či právne závery. Odvolací súd podľa názoru dovolateľa nekriticky prevzal závery konštatované v rozsudku súdu prvej inštancie, hoci tieto neboli riadne odôvodnené.

20. V rámci dovolacieho dôvodu v zmysle § 421 CSP dovolateľ namietal, že odvolací súd sa odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, a pre prípad, že dovolací súd by nepovažoval ním uvedenú rozhodovaciu prax za ustálenú, z opatrnosti uviedol, že predmetná právna otázka v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená, resp. nebola riešená ustálené. V rámci tohto dovolacieho dôvodu dovolateľ poukázal na body 31. - 36. odôvodnenia rozsudku dovolacieho súdu, z ktorých je zrejmé, že konajúce súdy postavili svoje rozhodnutia na skutočnosti, že žalobca nepreukázal základný hmotnoprávny predpoklad odporovacej žaloby, pričom vychádzali zo skutočnosti, že žalobca nepreukázal stav majetku pred a po vykonaní odporovaného právneho úkonu. Podľa názoru dovolateľa oba súdy ignorovali najmä skutočnosť, že odplata za prevod nehnuteľností úpadcu v prospech žalovanej bola uhradená formou zápočtu vzájomných pohľadávok, čím došlo k úplnému uspokojeniu jedného veriteľa úpadcu na úkor ostatných, ktorí neboli z predmetného nehnuteľného majetku úpadcu uspokojení ani čiastočne, hoci mali voči úpadcovi pohľadávky, ktoré vznikli, aj boli splatné oveľa skôr, ako pohľadávka žalovanej. Existenciu týchto pohľadávok žalobca preukázal podaním z 25. mája 2020 a k nemu pripojenými prílohami.

21. Ďalej dovolateľ namietal, že súd prvej inštancie sa vôbec nezaoberal právnou argumentáciou sporových strán, zvlášť žalobcu. V tejto súvislosti poukázal na svoje písomné vyjadrenie zo 17. augusta 2021 a k nemu pripojené prílohy, týkajúce sa jednotlivých predpokladov odporovateľnosti právneho úkonu, tak z hľadiska skutkových, ako aj právnych aspektov odporovateľnosti v priamom súvisi s dohodou. Uviedol, že svoju argumentáciu podporil rozhodnutiami odvolacích súdov, ako aj Najvyššieho súdu Slovenskej republiky a Najvyššieho súdu Českej republiky v konkurzných veciach, k čomu sa konajúce súdy nevyjadrili.

22. Ako právnu otázku, od ktorej vyriešenia záviselo rozhodnutie dovolacieho súdu, vymedzil otázku, či dohoda o započítaní vzájomných pohľadávok ukracuje uspokojenie prihlásenej a zistenej pohľadávky niektorého z konkurzných veriteľov úpadcu, ak tieto pohľadávky už v čase uzatvorenia predmetnej dohody existovali, pričom predmetnou dohodou úpadca uspokojil jedného zo svojich veriteľov v rozsahu 100% k momentu stretu vzájomne sa kryjúcich pohľadávok s druhovo rovnakým plnením, a ostatných svojich veriteľov neuspokojil vôbec. V tejto súvislosti poukázal na rozhodnutia dovolacieho súdu vo veciach sp. zn. 5Obdo/84/2020, 3Obdo/64/2020 a 3Obdo/31/2020, z ktorých podľa neho vyplýva, že neobstojí záver dovolacieho súdu o tom, že žalobca vo veci nepreukázal ukrátenie niektorého z konkurzných veriteľov, pretože nepreukázal zmenšenie majetku v dôsledku odporovaného právneho úkonu. Mal za to, že už len fakt, že úpadca dohodou o započítaní uspokojil jedného zo svojich veriteľov v plnom rozsahu a ostatných vôbec, znamená ukrátenie všetkých ostatných veriteľov v dôsledku zvýhodňujúceho úkonu, ktorým úpadca bezdôvodne zvýhodnil jedného zo svojich veriteľov na úkor všetkých ostatných.

23. K dovolaniu podala žalovaná včas vyjadrenie, v ktorom uviedla, že argumentácia dovolateľa neodráža podstatné skutočnosti, ktoré boli predmetom základného konania, pričom dovolateľ neunesol dôkazné bremeno. V nadväznosti na odôvodnenia súdov nižších inštancií uviedla, že dovolateľ sa nemôže domáhať ochrany podľa § 420 písm. f) CSP a § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, keď sám v priebehu celého procesu nevytvoril také dôkazné zázemie, aby súd mohol ustáliť, že predpoklady na podanie odporovacej žaloby sú dané, a z tohto dôvodu sú aj dovolateľom označené rozhodnutia len všeobecnou faktickou argumentáciou k danej problematike, ktoré sa nijakým spôsobom nevzťahujú na predmetný prípad.

24. Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej aj „dovolací súd“) po zistení, že dovolanie bolo podané včas, na to oprávnenou osobou, v ktorej neprospech bolo napadnuté rozhodnutie vydané (§ 424 CSP), zastúpenou v súlade s ust. § 429 ods. 1 CSP, bez nariadenia pojednávania (§ 443 CSP a contrario) najskôr skúmal, či je dovolanie prípustné.

25. Aj po zmene právnej úpravy civilného sporového konania (vrátane dovolacieho konania), ktorú priniesol CSP v porovnaní s predchádzajúcou právnou úpravou, treba dovolanie naďalej považovať za mimoriadny opravný prostriedok, ktorý má v systéme opravných prostriedkov civilného sporového konania osobitné postavenie. Dovolanie aj podľa novej právnej úpravy nie je „ďalším odvolaním“ a dovolací súd nesmie byť vnímaný (procesnými stranami ani samotným dovolacím súdom) ako tretia inštancia, v rámci konania ktorej by bolo možné preskúmať akékoľvek rozhodnutie odvolacieho súdu (porovnaj napríklad rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 1Cdo/113/2012, 2Cdo/132/2013, 3Cdo/18/2013, 4Cdo/280/2013, 5Cdo/275/2013, 6Cdo/107/2012 a 7Cdo/92/2012).

26. Pri uplatnení tézy vyplývajúcej z rozhodnutí Európskeho súdu pre ľudské práva, podľa ktorej rozhodnutia súdov predstavujúce *res iudicata* „majú zostať nedotknuté“, je potrebné na možnosť prelomenia záväznosti a nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí hľadiť ako na krajnú výnimku z tejto zásady. Právnu úpravu dovolania a dovolacieho konania, ktorá stanovuje podmienky, za ktorých sa môže táto výnimka uplatniť, nemožno v žiadnom prípade interpretovať rozširujúco; namiesto je tu skôr reštriktívny výklad (3Cdo/319/2013, 1Cdo/348/2013, 3Cdo/357/2016, 3Cdo/208/2014).

27. Úspešné uplatnenie dovolania je vždy nevyhnutne podmienené primárnym záverom dovolacieho súdu o prípustnosti dovolania a až následným sekundárnym záverom týkajúcim sa jeho dôvodnosti. Z ustanovení § 419 a nasl. CSP, upravujúcich otázku prípustnosti dovolania, je zjavné, že na to, aby sa dovolací súd mohol zaoberať vecným prejednaním dovolania, musia byť splnené podmienky prípustnosti dovolania vyplývajúce z ustanovení § 420 alebo § 421 CSP a tiež podmienky dovolacieho konania, t. j. aby (okrem iného) dovolanie bolo odôvodnené dovolacími dôvodmi, aby išlo o prípustné dovolacie dôvody a aby tieto dôvody boli vymedzené spôsobom uvedeným v ust. § 431 až § 435 CSP. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 CSP). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 CSP).

28. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzoval prípustnosť svojho dovolania o. i. z ustanovenia § 420 písm. f) CSP. Podľa § 420 písm. f) CSP je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Vady konania vymenované v ust. § 420 CSP sú špecifické tým, že zakladajú nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho dôvodnosť. Výplýva to z ust. § 431 CSP, podľa ktorého dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení (§ 431 ods. 1 CSP). Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (§ 431 ods. 2 CSP).

29. Relevantné znaky, ktoré charakterizujú procesnú vadu v zmysle ustanovenia § 420 písm. f) CSP sú: a) zásah súdu do práva na spravodlivý súdny proces a b) nesprávny procesný postup súdu znemožňujúci procesnej strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva. Právo na spravodlivý súdny proces predstavuje možnosť fyzických a právnických osôb domáhať sa svojich práv na nestrannom súde a v konaní pred ním využívať všetky právne inštitúty a záruky poskytované právnym poriadkom. Integrálnou súčasťou tohto práva je právo na relevantné, zákonu zodpovedajúce konanie súdov. Vyššie citované ustanovenie § 420 písm. f) CSP zakladá prípustnosť a dôvodnosť dovolania v prípade, ak miera porušenia procesných práv strany v dôsledku nesprávneho procesného postupu súdu nadobudla značnú, výraznú, resp. relevantnú intenzitu porušenia jej práva na spravodlivý proces. Pod porušením práva na spravodlivý proces v zmysle tohto ustanovenia sa rozumie nesprávny (vadný) procesný postup súdu, spočívajúci predovšetkým v zjavnom porušení procesných ustanovení, ktoré sa vymykajú zákonnému, ale aj ústavnému procesno-právnejmu rámcu, a ktorý tak zároveň znamená aj porušenie procesných práv garantovaných Ústavou Slovenskej republiky.

30. Obsahom práva na spravodlivý proces (článok 46 ods. 1 Ústavy SR) je umožniť každému, bez akejkoľvek diskriminácie, reálny prístup k súdu, pričom tomuto právu zodpovedá povinnosť súdu vo veci konať a rozhodnúť. Právo na spravodlivý súdny proces je naplnené tým, že všeobecné súdy zistia skutkový stav a po výklade a použití relevantných právnych noriem rozhodnú tak, že ich skutkové a právne závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle konajúcich súdov, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces. Do práva na spravodlivý proces však nepatrí právo účastníka konania, aby sa všeobecný súd stotožnil s jeho právnymi názormi, hodnotením dôkazov (sp. zn. IV. ÚS 22/04) a ani právo na to, aby bol účastník konania pred všeobecným súdom úspešný, teda aby sa rozhodlo v súlade s jeho požiadavkami (sp. zn. I. ÚS 50/04).

31. Najvyšší súd Slovenskej republiky už v minulosti opakovane zdôraznil, že pre záver o existencii procesnej vady konania v zmysle ust. § 237 ods. 1 OSP (teraz ust. § 420 písm. CSP) nie je významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že sa súd dopustil takej vady, ale rozhodujúce je výlučne zistenie (záver) dovolacieho súdu, že k tejto procesnej vade skutočne došlo (k tomu viď napríklad rozhodnutia sp. zn. 1Cdo/6/2014, 2Cdo/609/2015, 3Cdo/409/2015, 4Cdo/143/2015, 5Cdo/238/2015, 6Cdo/30/2016, 7Cdo/371/2015, 8Cdo/34/2016).

32. Dovolací súd konštatuje, že zdôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu je podrobné, dostatočné a presvedčivé aj vo vzťahu k stručným dôvodom rozhodnutia súdu prvej inštancie a nie je možné konštatovať dôvodnosť tvrdenia dovolateľa, že odvolací súd sa nevysporiadal so všetkými argumentami uvádzanými v odvolaní. Tak z rozhodnutia odvolacieho súdu, ako aj z rozhodnutia súdu prvej inštancie je zrejmé, že dôvodom zamietnutia žaloby bolo neunesenie povinnosti tvrdenia a dôkazného bremena na strane žalobcu ohľadom preukazovania zníženia majetku úpadcu pod vplyvom odporovateľného právneho úkonu, a to porovnaním rozsahu majetku úpadcu pred a po účinnosti dohody ako jedného zo zákonných predpokladov odporovacej žaloby podľa § 57 ods. 4 ZKR. Odvolací súd sa podrobne a presvedčivo vysporiadal s odvolacími námietkami žalobcu, a rovnako súd prvej inštancie zdôvodnil svoje rozhodnutie nielen v bode 26. rozsudku, ale aj v predchádzajúcom bode 25. a nadväzujúcich bodoch 27. - 28. svojho rozhodnutia. Rozhodnutie odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie zodpovedá právu strán sporu na spravodlivý proces, a v ňom zahrnuté právo na riadne zdôvodnenie súdneho rozhodnutia.

33. Dovolací súd sa stotožnil s odôvodnením rozhodnutia odvolacieho súdu, ktorý vyhodnocoval skutkové tvrdenia žaloby, ako aj žalobcom označené a predkladané dôkazy ako nepreukazujúce naplnenie predpokladov odporovacej žaloby podľa § 57 ods. 4 ZKR. K naplneniu zákonnej podmienky preukázania, že dohoda je ukracujúcim právnym úkonom, nepostačujú tvrdenia strany sporu vo všeobecnej rovine o znížení hodnoty majetku. Žalobca osvedčoval dôvodnosť podanej žaloby v bode V. žaloby, v ktorom špecifikoval rozsah prihlásených pohľadávok jednotlivých veriteľov v rozsahu 10 miliónov eur, súpis majetku úpadcu, ktorý podlieha konkurzu a ktorý zodpovedá stavu aktív úpadcu v čase vykonávania napadnutého úkonu, ktorý (podľa obsahu žaloby) predstavoval hodnotu menej ako 780 000 eur, a ďalej hodnotu motorových vozidiel bez vyčíslenia peňažných prostriedkov vo výške 316 000 eur. V bode V. žaloby žalobca otázku naplnenia predpokladov odporovacej žaloby podľa § 57 ods. 4 ZKR vymedzil ako aj v bode III. Ostatné body žaloby sa vzťahujú na preukazovanie ďalších zákonných podmienok úspešnosti odporovacej žaloby.

34. Dovolací súd konštatuje, že v bode III. žaloby nie sú uvádzané skutočnosti týkajúce sa konkrétneho stavu majetku úpadcu a pohľadávok uplatnených v konkurznom konaní, ktoré by vychádzali z účtovných dokladov a viazali sa k časovému momentu pred a po účinnosti dohody. Dovolací súd súhlasne s názorom odvolacieho súdu vyhodnotil správnosť záverov, že z obsahu žaloby, ako aj písomných podaní žalobcu z 25. mája 2020 (č. l. 291) a zo 17. augusta 2021 (č. l. 496) nie je možné abstrahovať tvrdenia žalobcu týkajúce sa špecifikácie konkrétnej hodnoty majetku žalobcu pred a po účinnosti dohody. Rovnako ako odvolací súd, vyhodnotil dovolací súd nedostatočnosť dôkazov navrhovaných v uvedených podaniach, predložených v prílohách týchto podaní, ktoré považoval za nedostatočné na preukázanie stavu majetku úpadcu pred a po účinnosti dohody.

35. Pokiaľ žalobca navrhoval výsluch svedkov v podaní z 1. júna 2020 (č. l. 317), v ktorom ich označil spolu so skutočnosťami, ku ktorým by sa mali vyjadriť, z obsahu tohto podania je zrejmé, že svedkovia majú byť vypočúvaní k iným okolnostiam než k zisteniu stavu majetku pred a po uzavretí dohody. Potom zdôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v bode 34., že odporovateľný právny úkon dohody nebol preukázaný ako ukracujúci právny úkon, pretože zo strany žalobcu nebol preukázaný konkrétny ekonomický dopad tohto úkonu v majetkovej sfére úpadcu, ktorý je možné posudzovať a hodnotiť len pri preukázaní stavu majetku úpadcu - aktív a pasív v čase, keď nastali účinky žalobou napadnutého úkonu a bezprostredne po jeho uskutočnení, vychádza z obsahu spisu, podanej žaloby a podaní žalobcu, na ktoré aj v dovolaní poukazoval. Dovolací súd duplicitne poukazuje na riadne zdôvodnenie rozhodnutia odvolacieho súdu v spojení s rozhodnutím súdu prvej inštancie a konštatuje, že uvedené závery sú dostatočné.

36. Ďalej dovolací súd dáva do pozornosti skutočnosť, že v dovolacom konaní nie je oprávnený preskúmavať správnosť a ani úplnosť skutkových zistení súdov nižšej inštancie, a to už len z toho dôvodu, že nie je oprávnený prehodnocovať vykonané dôkazy, pretože (na rozdiel od súdu prvej inštancie a odvolacieho súdu) v dovolacom konaní je dokazovanie vylúčené, okrem preukazovania včasnosti a prípustnosti dovolania (§ 442 CSP). Dovoláním sa preto nemožno úspešne domáhať revízie skutkových zistení urobených súdmi prvej a odvolacej inštancie a ani prieskumu nimi vykonaného dokazovania, pretože dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok, ktorý by mal slúžiť na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. Inými slovami, na hodnotenie skutkových okolností a zisťovanie skutkového stavu sú teda povolané súdy nižších inštancií ako skutkové súdy, a nie dovolací súd, ktorý je v zmysle § 442 CSP viazaný skutkovým stavom, tak ako ho ustálil odvolací súd, a jeho prieskum skutkových zistení nespočíva v prehodnocovaní skutkového stavu, ale len v kontrole postupu súdu pri procese jeho zisťovania (I. ÚS 6/2018). V rámci tejto kontroly dovolací súd síce má možnosť vyhodnotiť a posúdiť, či konanie nie je postihnuté rôznymi závažnými deficitmi v dokazovaní (tzv. opomenutý dôkaz, deformovaný dôkaz, porušenie zásady voľného hodnotenia dôkazov a pod) a či konajúci súdmi prijaté závery nie sú svojvoľné, neudržateľné alebo prijaté v zrejmom omyle, ktorý by poprel zmysel a podstatu práva na spravodlivý proces, čím by mohlo dôjsť k vade zmätočnosti v zmysle § 420 písm. f) CSP.

37. Dovolací súd zdôrazňuje, že výsledok hodnotenia dôkazov odvolacím súdom zodpovedá zákonným kritériám. Nezodpovedal by vtedy, ak by súd zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov, vrátane prednesov účastníkov nevyplynuli, ak by súd nezohľadnil rozhodujúce skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, ďalej v prípade, že by v hodnotení dôkazov bol logický rozpor alebo, ak by výsledok hodnotenia dôkazov nezodpovedal tomu, čo malo byť zistené spôsobom upraveným v CSP. Podľa dovolacieho súdu o takéto prípady v prejednávanej veci nešlo.

38. Dovolateľ spochybňuje závery súdov rozhodujúcich v inštančnom postupe, ktoré boli východiskom pre rozhodnutie vo veci, na základe ktorých dospeli k záveru, že žalobca skutkovými tvrdeniami a dôkazmi nepreukázal, že došlo k ukráteniu prihlásených pohľadávok veriteľov úpadcu. Dovolateľ spochybňuje skutkové závery súdov, pričom preskúmavanie týchto záverov je v dovolacom prieskume vylúčené, preto je v časti, v ktorej dovolateľ namietal skutkové závery súdov a vykonávanie dôkazov a ich hodnotenie, dovolanie neprípustné. Dovolací súd zdôrazňuje, že skutočnosť, že žalobca neakceptoval skutkové závery odvolacieho súdu, ktoré vyplynuli z ním vykonaného dokazovania, je pre záver o prípustnosti a dôvodnosti dovolania právne irelevantná (rozhodnutie II. ÚS 416/2018).

39. Odvolací súd, ako aj súd prvej inštancie, sa dostatočne vysporiadali s argumentami žalovaného, ktorý spochybňoval závery súdov o rozsahu vykonaného dokazovania a dostatočnom zistení skutkového stavu, vrátane hodnotenia právneho úkonu zmluvy o zabezpečovacom práve, na základe čoho má dovolací súd za to, že ich rozhodnutia sú zdôvodnené (v rozhodnutí odvolacieho súdu v bode 28. a v rozhodnutí súdu prvej inštancie v bode 23. odôvodnenia). Zistenie skutkového stavu, vykonávanie dôkazov a hodnotenie dôkazov je vo výlučnej kompetencii súdov nižších inštancií, v tomto smere nie je daný súdny prieskum dovolania, keď rozhodnutia súdov nižších inštancií z hľadiska ich odôvodnení spĺňajú požiadavky spravodlivého súdneho procesu.

40. Z uvedeného vyplýva, že v časti dovolacieho dôvodu podľa § 420 písm. f) CSP dovolanie nie je procesne prípustné, a preto ho dovolací súd v zmysle § 447 písm. c) CSP odmietol.

41. Čo sa týka dovolacieho dôvodu podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP, dovolací súd po oboznámení s rozhodnutiami, na ktoré poukazoval dovolateľ, konštatuje, že v rozhodnutí dovolacieho súdu z 25. novembra 2020 vo veci 3Obdo/31/2020 bola prijatá ako judikát právna veta: „zvýhodňujúcim právnym úkonom podľa § 59 zákona č. 7/2005 Z. z. o konkurze a reštrukturalizácii je aj dohoda o vzájomnom započítaní pohľadávok uzatvorená medzi úpadcom a ním spriazneným veriteľom, keďže ňou v rozpore so zásadou pomerného uspokojenia veriteľov dochádza k zániku pohľadávky spriazneného veriteľa započítaním protipohľadávky úpadcu, z hodnoty, ktorej by inak prichádzalo do úvahy pomerné uspokojenie nezabezpečených pohľadávok veriteľov úpadcu“. Ide o rozhodnutie prijaté pod číslom R75/2021, v ktorom dovolací súd v bode 24.1. konštatoval, že „pre záver súdu - či sú splnené podmienky odporovateľnosti - je rozhodujúce, aký by bol stav majetku úpadcu, keby napadnutý právny

úkon neuskutočnil. Práve cez tento náhľad nemôže napadnutá dohoda o započítaní pohľadávok obstať. Ak by k jej uzavretiu nedošlo, do konkurznej podstaty by patrila kúpna cena, ktorú bol žalovaný povinný zaplatiť úpadcovi, a z ktorej by bolo možné (čiastočne) uspokojiť pohľadávky ostatných veriteľov úpadcu, pričom žalovaný by bol povinný prihlásiť si svoju pohľadávku voči úpadcovi do konkurzu (rovnako ako ostatní veritelia úpadcu)“. V bode 46. rozhodnutia dovolacieho súdu z 27. októbra 2021 vo veci 5Obdo/84/2020 dovolací súd poukázal na vyššie uvedený bod 24.1 rozhodnutia 3Obdo/31/2020, a zároveň v bode 43. odôvodnenia tohto rozhodnutia skonštatoval, že „v preskúmvanej veci odvolací súd (a rovnako aj súd prvej inštancie) predčasne, a tým nesprávne prijal záver o neunesení dôkazného bremena žalujúcej strany, keďže vychádzal len zo všeobecného konštatovania a paušálneho právneho názoru o vzájomnosti započítaných pohľadávok úpadcu a jedného z jeho veriteľov (tu žalovaného), a teda automaticky bez možného vplyvu na zmenšenie majetku úpadcu, keď uviedol, že „započítanie simuluje pohyb vzájomných aktív a pasív subjektov právnych vzťahov, teda k žiadnemu reálnemu úbytku ani prírastku v majetkovej sfére dlžníka ani veriteľa nedochádza“. Pri takejto interpretácii ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR odvolací súd zjavne neaplikoval aj potrebný teleologický výklad dotknutej právnej normy.“

42. V rozhodnutí z 27. januára 2021 vo veci 3Obdo/64/2020 dovolací súd riešil otázku dohody o započítaní pohľadávok ako ukracujúceho a zvyhodňujúceho právneho úkonu vo väzbe na ustanovenie § 59 ZKR, a taktiež v bode 13. poukázal na rozhodnutie 3Obdo/31/2020.

43. Na základe obsahu uvedených rozhodnutí dovolací súd konštatuje, že odvolací súd nepochybil, keď postupoval v súlade aj s označenými dovolacími rozhodnutiami, ktoré vychádzajú z rovnakého záveru, že dohoda o započítaní je ukracujúcim právnym úkonom, súčasne však v súlade s hmotnoprávnymi podmienkami ustanovenia § 57 ods. 4 ZKR je potrebné skúmať a posudzovať, či konkrétna dohoda bola spôsobilá čo i len čiastočne ukrátiť jedného prihláseného veriteľa, ktorý dohodou o započítaní nebol uspokojený. V rozhodnutiach dovolacieho súdu, na ktoré poukazoval dovolateľ, nebolo spochybnené, že je potrebné skúmať dohodu o započítaní ako odporovateľný právny úkon, vplyv tejto dohody na stav majetku úpadcu porovnaním stavu majetku úpadcu pred a po účinnosti dohody o započítaní. Z tohto záveru vychádzalo aj rozhodnutie dovolacieho súdu z 23. augusta 2023 vo veci 4Obdo/30/2022 (ktoré prešlo aj testom ústavnosti v zmysle rozhodnutia Ústavného súdu Slovenskej republiky zo 6. februára 2024, č. k. IV. ÚS 52/2024-15) a jeho právna veta prijatá dňa 23. mája 2024 na zasadnutí obchodnoprávneho kolégia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky, ktorá znie: „Dohoda o započítaní vzájomných pohľadávok môže byť ukracujúcim právnym úkonom v zmysle § 60 ZKR, za splnenia predpokladov vymedzených v § 60 ods. 1 ZKR.“ Uvedené rozhodnutie dovolacieho súdu riešilo otázku dôkazného bremena pri preukazovaní úmyslu dlžníka ukrátiť prihlásené pohľadávky niektorého z veriteľov dlžníka. Dôvodom neúspechu dovolateľa bolo zamietnutie žaloby pre neunesenie povinnosti tvrdenia a dôkaznej povinnosti preukázať stav majetku v čase pred a po účinnosti odporovateľného právneho úkonu - dohody.

44. Riešenie dovolateľom formulovanej právnej otázky nemalo a nemohlo mať podľa názoru dovolacieho súdu vplyv na rozhodnutie odvolacieho súdu, keď závery odvolacieho súdu vychádzali aj zo záverov uvedených v rozhodnutiach dovolacieho súdu, na ktoré dovolateľ poukazoval. Rozhodnutie odvolacieho súdu nespochybňuje závery formulované v týchto rozhodnutiach a vychádza z ustálenej súdnej praxe, že dohoda o započítaní pohľadávok má potenciál ukrátiť veriteľov úpadcu za splnenia ďalších zákonných predpokladov prejednávanej veci, naplnenia hmotnoprávnej podmienky podľa § 57 ods. 4 ZKR.

45. Riešenie dovolateľom formulovanej právnej otázky nebolo rozhodnutím odvolacieho súdu spochybnené a nebolo ani východiskom pre zamietnutie žaloby, pričom odvolací súd postupoval a rozhodol v súlade s ustálenou súdnou praxou. Dôvodom zamietnutia žaloby bolo nepreukázanie tvrdeniami a dôkazmi, že odporovateľný právny úkon v konkrétnom rozsahu a s konkrétnymi dôsledkami je ukracujúcim právnym úkonom podľa § 57 ods. 4 ZKR, keď žalobca nepreukázal stav majetku úpadcu pred a po nadobudnutí účinnosti dohody o započítaní.

46. Pokiaľ dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 421 CSP,

má viazanosť dovolacieho súdu dovolacími dôvodmi (§ 440 CSP) kľúčový význam v tom zmysle, že posúdenie prípustnosti dovolania v tomto prípade závisí od toho, ako dovolateľ sám vysvetlí (konkretizuje a náležite doloží), že rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia dovolateľom označenej právnej otázky a že ide o prípad, na ktorý sa vzťahuje toto ustanovenie. Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (§ 428 CSP). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu, je procesnou povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a označiť v dovolaní náležitým spôsobom právnu otázku zásadného právneho významu, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu a zároveň pri riešení ktorej sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu, resp. ktorá ešte v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu nebola riešená, alebo je rozhodovaná rozdielne. V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom. Ak v dovolaní absentuje uvedené vymedzenie, súd nevyvíja procesnú iniciatívu smerujúcu k doplneniu dovolania (uznesenie NS SR sp. zn. 1Cdo/206/2016 z 26.09.2017, uznesenie NS SR sp. zn. 3Cdo/52/2017 z 8.06.2017).

47. Posúdenie, či odvolací súd (ne)použil správny právny predpis a či ho (ne)správne interpretoval alebo či zo správnych skutkových záverov vyvodil (ne)správne právne závery prichádza do úvahy až vtedy, ak je dovolanie procesne prípustné (viď R 54/2012 a rozhodnutia NS SR sp. zn. 1Cdo/62/2010, sp. zn. 2Cdo/97/2010, sp. zn. 4Cdo/68/2011, sp. zn. 7Cdo/17/2013).

48. Dovolací súd konštatuje, že dovolateľ v obsahu dovolania neformuloval otázku, od vyriešenia ktorej záviselo rozhodnutie odvolacieho súdu. Na základe uvedeného dovolací súd uzatvára, že v dôsledku nevymedzenia dôvodu dovolania podľa § 421 ods. 1 písm. a) a b) CSP zákonom požadovaným spôsobom, dovolací súd v tejto časti dovolanie podľa § 447 písm. f) CSP odmietol.

49. V dovolacom konaní úspešnej žalovanej vzniklo právo na náhradu trov dovolacieho konania proti žalobcovi ako neúspešnej strane (§ 453 ods. 1 CSP v spojení s § 255 ods. 1 CSP). O výške náhrady trov dovolacieho konania rozhodne súd prvej inštancie (§ 262 ods. 2 CSP).

50. Rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.